

ኣብ ኣጸደ-ህጻናት ከም ወለዲ ትጻወቶ ተራ

ምትሕብባር ኣብ መንጎ ኣጸደ-ህጻናትን ስድራቤትን

ቁልዓ ክምቕኡን ክምዕብልን እንተደኣ ኩይኑ ኣጸደ-ህጻናትን ስድራቤቱን ብቐረብ ክተሓብቡ ኣገዳሲ እዩ። እዚ ኣብ ሕገ ኣጸደ-ህጻናትን ኣብ ትሕዝቶን ዕማማትን ኣጸደ-ህጻናት ዝቐይዩ ሕጋዊ ስርዓተ-ውጥንን ልዑል ሚዛን እዩ ተዋሂቡዎ ዘሎ። ጽቡቕ ምትሕብባር ዕዉት ንክኸውን ወለድን ኣጸደ-ህጻናት ግድን እዩ ጥቡቕ ርክብ ክህሉዎም ዘለዎ። ምዓልታዊ ኣብ ግዜ ምብጻሕን ምውሳድን እዮም እዞም ርክባት ዝካየዱ፡ ከምኡ ድማ ብዘዕባ እቲ ተማሃራይ ብዝካየዱ ዝርርባትን ኣኼባታት ወለድን እውን ይካየዱ።

ምጅማር

ምስ ኣጸደ-ህጻናት ዝካየድ ቀዳማይ ርክብ ንስድራቤትን ሰራሕተኛታትን ኣገዳሲ እዩ። እቲ ቁልዓን ወለዱን ካብ ቀዳማይ መዓልቲ ኣትሒዞም ዋሕስነትን እምነትን ንክስመዎም ኣጸደ-ህጻናት ባይታ ከጠጥሉ ኣሉዎም። ቁልዑ ይፈላለዩ ስለዝኾኑ ኣብ ኣጸደ-ህጻናት ክጅምሩ ከለዉ ዘርእዩዎም መልስግብርታት ነንባይኖም ኢዮም። ገሊኦም ኣብቲ ሓድሽ ኣክባቢ ቀልጢፎም ተለማሚዶም ውሕስነት ይስመዎም፡ ገሊኦም ድማ ንውሕ ዝበለ ግዜ ይድልዮም።

ኣብ መጀመርታ እቲ ቁልዓ ኣብ ኣጸደ-ህጻናት ንገለ ውሑዳት ሰዓታት ጥራሕ ምስ ሓደ ወለዱ ወይ ምስ ክልቲኦም ወለዱ ክጸንጕ ይግብሉ። ጸኒሑ እቲ ብዝሒ ሰዓታት እናወሰኸ ክኸይድ ይኸእል። እተን ቀዳሞት ምዓልታት ብኸመይ ክምደባ ከምዘለወን እቶም ኣጸደ-ህጻናት ምሰኹም ብምስምማዕ እዮም ዝምድብዎም። ኣብዚ እዋን እዚ ኣብኡ ምህላውን እቲ ቁልዓ ክይልየካ ከሎ ኣለኹኽ ንምባል ኣብ ቀረብ ምህላው ኣገዳሲ እዩ። ክትከዱ ከለኹም ኩሉ ግዜ ሓብሩ። ክትከዱ ከለኹም እቶም ኣለይቲ ኣብቲ ኣጸደ-ህጻናት ዘለው ክኣልዩዎ ከም ዝኾኑ ንውላድኩም ክትነግርዎ ኣለኩም። ከምኡ ኢልካ ምሕባር ነቲ ቁልዓ ውሕስነት ክስመዎን ኣብኹምን ኣብቶም ሰራሕተኛታት እምነት ክሕድርን እጃሙ ዩበርክት እዩ።

ብዙሓት ኣጸደ-ህጻናት እቲ ቁልዓ ኣብ ኣጸደ-ህጻናት ደድሕሪ ምጅማር ምስ ወለዱ ክዘራረብ ይደልዩ እዮን። እዚ ዝርርብ ኣጸደ-ህጻናት ምስቲ ቁልዓ ንክላለዩ ንክሕግዞም እዮም ዘካይዱዎም። ኣብዚ ዝርርብ ውላድኩም ዘድልዮ ፍሉይ ደገፋት ክትሕብሩዎም ትኸእሉ ኢኹም። ምስ መግቢ፡ድቃስን ዝንባላታትን ዝተተሓሓዘ ክኸውን ይኸእል። ነቲ ቁልዓ መን ክወስድ ይፍቀድሉ ወይ ካልእ ኣብ ግምት ክኣትዉ ዘለዎም ነገራት ክኸውን ይኸእል። ኣብዚ ዝርርብ ኣጸደ-ህጻናት ኣገዳሲ ሓበሬታ ክህቡኹም ውን ዕድል ይረኽቡ።

© Marte Rosenvinge

ሓበሬታ ብዛዕባ ትሕዝቶ ኣጸደ-ህጻናት

ኩለን ኣጸደ-ህጻናት ስነ-ምህረታዊ መደባትን ዝገልጹ ዓመታዊ ስርዓተ-ውጥን ኣለዉን። ከም ተወሳኺ ኣጸደ-ህጻናት ወርሓዊ ደብዳቤታት ብምስዳድ ወይ ብደረጃ ጫንፈር ኣጸደ-ህጻናት ደብዳቤታት ብምስዳድ ሓበሬታ ይህቦ እዮን። ኣብዚ እንታይ ክገብሩ መዲዮም ከምዘለዉን እቶም ዝተፈጸሙ ንጥፈታት ውን ዝተገበረሎም ገምጋማትን ይሕበረኩም። ብዙሓት ኣጸደ-ህጻናት ኣብ ውሽጢ ሓደ ምዓልቲ እንታይ ተጌሩ ብስእልታት፡ ጽሑፋት ወይ ብክልቲኡ ኣገባባት ብቐጻሊ ይሰንዶኦ እዮን። ብዙሓት ኣጸደ-ህጻናት ውን ብዲጂታላዊ ኣገባብ ሓበሬታ ክትለወዉጡ ዘኽእሉኩም ዕድላት ኣለዉን።

ኢወግዓውያን ዝርርባት

መብዛሕቲኡ ኣብ መንጎ ኣጸደ-ህጻናት ወለድን ዝካየዱ ዝርርባት ኢወግዓውያን እዮም፡ ንኣብነት ኣብ መቐየሪ ልባሳት ኣብ ግዜ ምብጻሕን ምውሳድን ዝካየዱ ዝርርባት ማለት ኢዮም። መብዛሕቲኡ ግዜ ኣብኡ ካልኦት ቁልዑን ዓበይትን ኣለዉ። ካልእ ሰብ ክሰምዖ ዘይትደልዩዎ ኣርእስትታት ክትዛራረቡሉ እንተደኣ ደሊኹም ድማ ባይንኩም ኮይንኩም ክትዛራረቡሉ ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም።

© Nina Holmingsvåg Træset

ወግዓውያን ዝርርባት

አብ ውሽጢ ናይ ሓደ ዓመት ዘሎ ግዜ እቶም አዳዲ-ህጻናት ብዛዕባ ምዕባላታት ናይቲ ቁልዓ ንከዛራርብኹም ግድን ኢዮም ክጽውዑኹም። እዚ አብ መንጎ መምህር አዳዲ-ህጻናትን ወለዲን ናይ ነፍስ ወከፍ ቁልዓን ዝከየድ ዝርርብ እዩ። አብዚ ዝርርብ እዚ አዳዲ-ህጻናት ውላድኩም ዘድልዮ ደገፋት፣ ክሰብ ክንደይ መቼኡም ከምዘሎን ምዕባላኡ ከመይ ከምዘሎን ብዛዕባ ተመኩሮታቶም ከዘራርቡኹም ይኸእሉ። እንተ ደሊኹም እውን ብዛዕባ ምዕባላታት ናይቲ ቁልዓ ክትዘራረቡ ከለኹም አዳዲ-ህጻናት ኣተርጓሚ ክጠልቡኩም ይኸእሉ ኢዮም።

አኼባ ወለዲ

አብ ዓመት ሓንሳብ ወይ ክልተ ግዜ ኩሎም ወለዲ አዳዲ-ህጻናት ዝዕደሙሉ ሓባራዊ አኼባ ወለዲ የካይዱ ኢዮም። አብዚ አኼባ ወለዲ ንአዳዲ-ህጻናት ዝምልከቱ ኣርእስትታት ኣልዒሎም ይገቡሉ። ኩላቶም ድማ ርእይቶታቶም ከስምዑ ይኸእሉ።

ሽማግሌ ወለድን ተሓባባሪት ኮሚቴን/Forelderåd og samarbeidsutvalget)

ሽማግሌ ወለዲ ብምሉኡም ናይቶም አብ አዳዲ-ህጻናት ዘለዉ ቁልዑ ወለዶም ዘጠቓለሉ እዩ። ሽማግሌ ወለዲ ንሓባራዊ ረብሓታት ወለዲ እዩ ዝሰርሕ። ከምኡ እውን አብ መንጎ አዳዲ-ህጻናትን ጉጅለ ወለድን ዘሎ ምትሕብባር አብ አዳዲ-ህጻናት ኣወንታዊ ሃዋሁው ንምፍጣር እጃሙ ከምዘበርክት ንምግባር ኢዩ።

ኮሚቴ ጉዳያት ምትሕብባር (SU) ወለድን ሰራሕተኛታት አዳዲ-ህጻናትን ዘጠቓለሉ እዩ። ኮሚቴ ጉዳያት ምትሕብባር አብ መንጎ አዳዲ-ህጻናትን ስድራሴትን ጽቡቕ ምትሕብባር ንክህሉ ዝግለጸም እዩ ስርሖም። ኣገደስተ ጉዳያት አዳዲ-ህጻናት ብኮሚቴ ጉዳያት ምትሕብባር ኢዩ ክተሓዝ ዘሎም። ከም ኣብነት ገለ ካብዘም ጉዳያት ዓመታዊ ውጥን፣ ምስላሳ ባጀት፣ ምቕያር ዓይነት ኣሰራርሓ ወይ ኣወዳድባ እዩ።

